

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Curajul moral.

În viața noastră publică, atât de desorganizată din zilele noastre, lipsește o virtute: curajul moral. Numele acestei virtuți este împrumutat din gura filosofiei zilelor de azi. Și însemnează tăria omului, de a fi luptător neînfricoșat pentru ceea ce omul — condus de legile unei morale superioare, — vede de bine.

Cât este de necesară această virtute, o vedem în tot momentul. Căci doar nu odată auzim răsunând peste plaiurile noastre devize, pe care până în adâncul sufletului nostru le simțim de nedrepte și periculoase, dar noi în loc să ne ridicăm glasul împotriva lor, tăcem. Zilnic vedem, săvârșindu-se în viața noastră publică și particulară fapte, înscăunându-se obiceiuri, care sunt imorale și primejdioase pentru orânduiala societății noastre, dar noi nu numai că tăcem, ci săvârșim chiar și noi răul pe care-l desaprobam în adâncul sufletului nostru. Nu auzim oare, în țara noastră liberă, — pentru care ne-am rugat lui Dumnezeu, pentru care am muncit ca să o putem înfăptui, — atâtea vorbe, nu vedem atâtea nizuințe și fapte, care treptat-treptat ne degradează biserica și pe noi, fiii ei, la rangul de români de mâna a doua, cari — după acele păreri — ar tre-

bui să ne ascundem și să ne rușinăm de credința noastră! Nu vedem întrând până în inima familiilor noastre, a celor mai bune, monstrul necunoscut până acuma și oprit de Domnul: divorțul! Nu vedem și auzim, că prin regretabile neînțelegeri, ori meschinării rafinate, preoți ai bisericii noastre sunt aduși la același altar cu ai bisericii schismatice, rupte de către Biserica catolică și dușmănoase ei și tuturor așezămintelor ei! Și totuși nu se aude glasul de protest care să străbată până în cel mai ascuns unghier al Țării, că ni se face nedreptate; că ne ducem spre ruină sigură morală; că păcătuim împotriva legilor lui Dumnezeu, că ni se calcă peste cel mai elementar drept al conștiinței noastre! Nu strigăm, nu facem, nu luptăm îndeajuns, pentru că ne lipsește *curajul moral*.

Dar curajul moral nu este un lucru nou, deși numele nu i l-am citit până în zilele noastre. Curajul moral este vechi, cât neamul omenesc, și este și virtute creștinească, rezultată din viața și învățătura Mântuitorului. Pentru că la ce s'ar reduce răsvrătirea sufletească a Domnului față de farisei și cărturari, dacă nu la curajul moral, ajuns la culme în viața Lui, plină de exemple de urmat! La ce se reduce ceea ce citim în evanghelia de azi: „Tot celce mă va mărturisii

pe mine înaintea oamenilor, mărturisii-voi și eu pe el înaintea Tatălui meu carele este în ceruri," (Mat. 10, 32) dacă nu la porunca Domnului, ca să ne însușim virtutea curajului moral!

Curajul moral, care cere muncă pentru înfăptuirea binelui și luptă pentru înlăturarea răului, este virtute creștinească, este impusă de Domnul și singură îndreptățită să arunce sabie în lume.

Singur, porunca lui Isus de a înlătura răul și a înscăuna în lume virtutea, poate să ne arunce în vârtoarea luptelor, — de orice natură ar fi ele — mărturisindu-L prin aceasta pe El, ca și El să ne mărturisească pe noi înaintea Tatălui nostru carele este în ceruri.

De ce plângi?.. N'a murit!

O, cum se aud din fundul veacurilor de zile și nopți lacrimile celor care au plâns și plâng pe cei care închid ochii și ne părăsesc! Ce amară e desnădejdea ce ne-o dă moartea lor!

Lacrimile văduvei din Naïm, lacrimile lui Iair, lacrimile Martei și Mariei și acum se aud și se văd . . Rămânem surzi și orbi la tot ce ne înconjoară, gândurile nu se mai încheagă și am vrea ca să ieșim din timp, atât de cruntă e durerea . .

Dar cu ultimul bulgăre de pământ ce huruie de-asupra sicriului dragei ființe dispărute, un val, un țipăt de nădejde se ridică din tainițele sufletului nostru: „nu, n'a murit!”

Din adâncul divin al sufletului nostru se înalță cuvintele Mântuitorului: „nu n'a murit!”

Partea nemuritoare a ființei noastre se opune cu îndărătnicie afirmării unei distrugerii totale. Nu, ci numai ce este a pământului se dă îndărăt pământului, se întoarce naturii elementele pentru alte plâzmuiri, . . Iar sufletul, aceasta parte nemuritoare a creației se eliberează de sclavia materiei, de sclavia trupului.

Iată măreția și bunătatea morții!

Trupul, care neconținut stă împotriva avânturilor pure ale sufletului, împotriva avântului lui neconținut spre Dumnezeu, umilindu-l, dezonorându-l cu patimile, cu poftetele, cu dorințele lui vițioase, cu gândurile-i insalubre, cu năzuințele-i neonestе, — e înfrânt!

Ce luptă de corp la corp, de pas la pas ca într-o adevărată arenă romană nu se dă între înfricoșătoarea fiară care e trupul și între plâpândul martir care e sufletul!

— O voi, Sfinți, cum mă plec cu evlavie la picioarele voastre, eroi în această luptă sângeroasă de înfrângere a trupului!

Cum se îngreșează sufletul când e întinat, cum suspină de amar când e schingiuit de trup! Dar moartea ne eliberează, moartea ne redă lui Dumnezeu, ne împinge spre El.

Deci să fim recunoscători morții!

Cine plânge într-una — se îndoiește de nemurirea sufletului. Cum putem să ne îndoim de existența sufletului când îl simțim cum se împotrivesc trupului, când îl vedem cum în victorie îi dă ordine, cum îl supune, cum îl direcționează. Vorbește acolo, în adâncul adâncurilor sufletului nostru *ceva divin* și atunci când ascultăm de „cuvântul” care țâșnește de-acolo, devenim oameni ai datoriei, ai conștiinței, devenim eroi mai mult sau mai puțin cunoscuți. Și iată minunea! „Un trup, o ființă vizibilă condusă de o ființă invizibilă, de suflet!” . . .

Dar cum să te îndoiești de nemurire, când te întorci cu imaginația de-alungul veacurilor!

Ce invențiuni, ce realizări fie în lumea tehnică, fie în lumea ideilor . . Ce prefaceri! Și unde e motorul tuturor invențiilor, tuturor descoperirilor, ameliorărilor, a întregului progres? — În scânteuța dumnezeiască care e în noi! Acolo unde „gândul” naște „cuvântul.”

Dar cum am putea noi muritorii să concepem lucruri ce trec de granița simțurilor, cum putem noi cei mărginiți să concepem ideea de infinit, fără margini în spațiu și timp, fără prezent, trecut și viitor, ideea de Dumnezeu? Dar e de-ajuns să ne întoarcem cu gândul spre sf. Apostoli și să rămânem uimiți de râvna lor nestinsă de a apuca în largul lumii drumuri necunoscute, înfruntând vrăjmășia vicleană, ura fățișă, primind moartea și schingiuirile cele mai

înfrorătoare, ei, cari pe timpul urcării Calvarului de către *Cel Iubit*, a crucificării, a morții, gemeau tremurând și fără nădejde, aseunși prin hrube, zăvorși prin case . . .

Dar iată că *Învierea*, arătările Mântuitorului, mărturisirea lui Toma: „Tu ești Domnul și Dumnezeu meu”, prefac șovăiala, timiditatea în *convingere* de foc, aprigă și nestrămutată.

De ce aceia cari nu pot renunța la materie, sunt atât de neliniștiți, de abia punând stăpânire pe unele forme ce stau să le mulțumiască simțurile le și părăsesc, le calcă în picioare, alergând mereu spre alte forme, spre alte zămisliri care să-i împace? Și nu sunt împăcați, decât aceia care își stalornicesc idealul în Dumnezeu, în tot ceea ce cere Isus al nostru spre a-l putea urma? De ce?

O. C.

Sf. Petru și Pavel.

Creștinismul șterge diferența de situație socială dintre oameni, care în păgânism a fost foarte pronunțată.

Înainte dulcelui Isus nu există decât om, El nu cunoaște rege, sclav, învățat sau om neștiutor, El numai sufletul îl privește. Și așa se întâmplă, că lângă pescarul simplu ce a fost sf. Petru, îl aflăm și pe cetățeanul roman care a devenit apostolul Pavel. Și acești doi oameni, sunt temelii clădirii Bisericii, pe care nici porțile iadului nu o vor dărâma.

Petru este stânca, pe care e ridicată Biserica, Pavel cu sufletul lui înflăcărat e cel mai activ propagandist al Ei. Petru și urmașii lui, în severitatea lor constantă stau de pază ca nicio iotă să nu fie schimbată din învățăturile Mântuitorului, Pavel și după el toți autorii bisericesti, prin arta lor, — care câte odată produce mărgăritarele poeziilor, câte-odată catena puternică a ideilor, — se îngri-

jesc ca acelea să se răspândească pe toată fața pământului.

Și când sărbătorim aniversarea martiriului lor, trebuie să ne dăm seama, că spiritul acestor doi bărbați, trăește și azi în Biserica noastră, care vrea ca în sufletele noastre, în epoca avionului, radiofoniei și a televiziunii să se reîntoarcă fericirea și pacea primilor creștini. Pentru aceasta Biserica un singur mijloc are: Euharistia. Ea dorește ca cât mai adeseori să ne hrănim cu trupul și sângele dulcelui Mântuitor și cuminecarea să ne fie un izvor nesecat de forță și energie, precum a fost creștinilor din catacombele Romei. Și când Biserica în vremurile noastre mai mult ca oricând și cu succes se năzuește ca să reînvie adunările însuflețite prin Euharistie ale primilor creștini, sf. Petru și Pavel ne zâmbesc din cer spunând: „Într'adevăr porțile iadului nu biruiesc!”

Dr. Irina Berinde.

Zece ani de păstorie.

Zece ani au trecut la sf. serbători ale Paștilor, decând Excelența Sa Valeriu Traian Frențiu a preluat ocârmuirea eparhiei de Oradea.

Aceasta eparhie, care a fost pururea dăruită de Dzeu cu arhieriei mari, cari din răspuțeri au lucrat și au muncit pentru înaintarea eparhiei, azi se prezintă ca cea mai înaintată dintre toate eparhiile noastre. Școlile din Beiuș și din Oradea, seminariile și internatele, toate sunt răsădițele catolicizmului și ale românismului.

I. P. Sa arhiepiscopul Frențiu este un vrednic urmaș al marilor archierei. Munca neobosită, zelul său mare nu lasă să se întrerupă continuitatea desvoltării începute. Bineînțeles, că grija cea mai mare o are acest mare Archiereu pentru propășirea sufletească a eparhiei sale. În bunățățirea vieții religioase creștinești formează scopul princi-

pe al străduințelor Lui. Ordinele Lui date în acest scop au ca urmare înmulțirea cumincărilor dese nu numai la orașe, dar și la sate.

Pentru intensificarea vieții creștinești obligă pe preoți, ca în toate părțile să înființeze reuniuni mariane și alte reuniuni pioase. Urmarea a fost, că și în aceasta privință eparhia de Oradea are întâietate. Introduce în internatele episcopali ca factori de educație călugări asumpționiști și călugărițe franceze.

Pentru ridicarea fastului cultului divin jertfește foarte mult. Frumoasele ornate, admirate și de noi maramurășenii cu ocazia adunării generale a Agru-lui, sunt donația acestui mare arhiepiscop. Marele clopot dela catedrala din Oradea încă este cumpărat din al său. Corul, cu acompaniament de orchestră și luminatul electric al catedralei toate sunt urmările străduințelor Lui. Mulțumită acestora, în catedrala din Oradea serviciile divine sunt atât de înălțătoare, cum numai în strălucitele catedrale din Apus sunt.

Dar dacă se îngrijește de strălucirea cultului divin din centru, tot aceeași grijă o are și pentru provincie. Multime de biserici s'au clădit din nou sau s'au reparat cu ajutorul Lui moral și material.

Cu prilejul aniversării de 10 ani, decând acest mare arhiepiscop a ocupat scaunul episcopal din Oradea, atât credincioșii, cât și clerul a ținut, ca să-l sărbătorească pe acela, care neobosit muncește pentru propășirea credinței și a binelui obștesc.

Să ne fie permis și nouă, ca să ne unim și noi urările noastre de bine cu ale lor, dorind, ca toate planurile Lui să fie realizate spre mai mare mărire a lui Dumnezeu.

T. Berinde.

În Germania nici bărbaților nu le este rușine a manifesta convingerea religioasă. O serie de pelerinaje de pocăință s'au ținut în diferite orașe. La Köln, Trier, Bonn, Stollberg, München au participat 30,000 bărbați la aceste pelerinaje. Când vom ajunge și noi la aceste rezultate?

Parlamentarul. Nevasta unui parlamentar mândru zice vecinei: „soțul meu în decursul unei ședințe de cinci ori a vorbit eri” — și despre ce a vorbit? întrebă vecina. — „De două ori a zis: bravo și de trei ori a zis: foarte bine.” Dacă socotești, că ce ar trebui să facă un parlamentar, se pare cam puțin.

Poșta administrației. Cvităm cu mare mulțumită suma de Lei 100 drept abonament primită dela Rev. Dn. I. Șuranyi parohul H. Giurtelecului.

Oficiul protopopesc-Sighet.

No. 330—932.

Circular.

Prin aceste invit oficiile parohiale din districtele Sighet și Iza, ca în termenul cel mai scurt posibil să ne arate, că până în prezent în cari parohii s'au înființat reuniuni mariane, dând următoarele date: 1. Anul, luna, ziua înființării, 2. numele exact al Reuniunii, 3. Patronul principal și al doilea al reuniunii, 4. Câți membri are (bărbați, femei) 5. Au fost statutele aprobate (ur. și data aprobării) 6.) Ce secții are? 6. Când și prin cine s'a făcut primirea solemnă?, 8. Reuniunea e afiliată la „Prima Primaria.”?

Sighet, la 21 Iunie 1932.

Oficiul protopopesc.

Calendar săptămânal.

26 Iunie — 2 Iulie 1932.

26. Dumineca I după Rusalii, a tuturor Sf. (Ev. d. Matei 10, 32) C. David † 540
27. Luni P. Samson
28. Marți Chir și Ioan
29. Mercuri Ap, Petru și Pavel (Ev. d. Matai 16, 13)
30. Joi Sin. ss. Apost.
 1. Vineri Cosma și Damian † 330.
 2. Sâmbătă Veștm. Mariei.